

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

ADATOK A BORJÚNEVELÉSI MUNKÁK SZERVEZÉSÉHEZ

VINCZE LÁSZLÓ dr.

Hazánkban a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek kialakulása után lehetővé vált a fejlettebb agro- és zootechnikai, valamint munkaszervezési eljárások alkalmazása. Ezek közé tartozik a mesterséges borjúnevelés is, amelynek egészségügyi, tenyésztéstechnikai és költségmegtakarító hatása közismert.

A MESTERSÉGES BORJÚNEVELÉS MEGOLDÁSAI HAZÁNKBAN

A mesterséges (ítatásos) borjúnevelés nagyobb méretű terjedése állami gazdaságainkban az 1950-es években kezdődött, s ma már általánosnak tekinthető. Az 1967. I. félévi adatok szerint a szarvasmarhatartó termelőszövetkezetek 57,1%-a szintén itatásos módszerrel neveli a borjakat, és ez az arány a termelőszövetkezeti gazdaságokban az összes élve született borjaknak 81,5%-át jelenti. Igen jelentős eredmény, hogy a háztáji gazdaságokban született borjak közül több ezer szintén a közös gazdaságok istállóiban kerül felnevelésre. A borjúnevelés technológiájának gyors ütemű fejlődésére utal az a tény, hogy amíg a borjú természetes felnevelésénél 600—800 liter teljes tejre volt szükség, addig 1967-ben az állami gazdaságok borjúállományának 80%-a a főcstejen kívül teljes tejet nem kapott. Örvedetes, hogy az utóbbi időben a mesterséges borjúnevelést alkalmazó termelőszövetkezetek 83%-a (1400 tsz) szintén tejpótlószereket használ. Ezek a számok azt is jelentik, hogy így mintegy 1,3 millió hl tejjel több kerülhet tej és tejtermék formájában közfogyasztásra. Ez a mennyiség — a jelenlegi átlagos termelési szint mellett — mintegy 50—55 ezer tehén éves tejtermelésének felel meg. A lehetőségek azonban még ma sincsenek teljes mértékben kihasználva. Kormányzatunk jelenleg is sokoldalú támogatást nyújt a kiterjedtebb mesterséges borjúneveléshez.

Az általában ismert borjúnevelési technológiák* közül adott esetben az üzem azokat használja, amelyekkel olcsóbb egy borjú felnevelése. Nem hagy-

* Ilyenek pl.: csökkentett teljes tej+soványtej, csökkentett teljes tej+soványtejpör TVK-40+soványtej (por), TZS-60+soványtej (por), Laktin+soványtej (por) stb.

ható figyelmen kívül azonban az egyes technológiai eljárások élő- és holtmunka-igénye sem. Részben egészségügyi, de nagymértékben munkaszervezési szempontból legegyszerűbb a jól tárolható és könnyen kezelhető soványtejporból és tejszírpótló tápszerből (TBK-40, TZS-60, Laktin) készített egalizált tejjel végzett nevelés, mert itt a borjak korának előrehaladásával csak a napi adag változik, az összetétel marad. Az előkészítés során elmarad a — természetes tejnél legtöbbször szükséges — nagy gondosságot igénylő pasztörözés, helyette 60—65 °C-os vízre van szükség, amelyet üstben melegítéssel, de még egyszerűbben villanybojlerrel könnyen biztosíthatunk.

Minden állattenyésztési munkahelyen — így a borjúnevelőben is — az istálló rendszerétől, méretétől, technikai berendezésétől, felszereltségétől, a gondozandó állatok számától stb., de nem utolsó sorban a végzendő munka szervezettségétől függ az élő munka termelékenysége.

A hazánkban épült borjúnevelők részben ajánlott tervek alapján — korábban 40, 60, 96, később pedig 126 és 144 férőhelyes kivitelben — új létesítményként készültek, részben pedig különféle házi kivitelezésű új vagy már meglévő régi épületek átalakításából származnak. Ennek megfelelően az épületek belső terének kiképzése, a férőhelyek megoszlása, a tejkonyha és a raktár elhelyezése, nagysága, felszereltsége kisebb-nagyobb eltéréseket mutat. Ezek a körülmények — az alkalmazott tejtechnológia bonyolultabb vagy egyszerűbb megoldásai, valamint a szilárd takarmányozás és a kitrágyázás kivitelezési módjai mellett — hatnak a munka termelékenységére, amely az egy gondozó által kezelhető állatok darabszámában jut kifejezésre.

Meglévő borjúnevelőink — a férőhelyek számától függetlenül — alapvetően két nagy csoportba sorolhatók:

1. központi itatóteres (borjút tereljük az itatóhoz),
2. helyben itató (tejet visszük a borjúhoz) megoldások.

A központi itatóteres megoldás előnye elsősorban a fokozott higiénia (az itatótér az elcsurgó tejtől könnyen, gyorsan lemosható, fertőtleníthető, az itatott tej az istálló levegőjétől nem szennyeződik, a tejet a tejkonyhából csővezetéken vagy edényben csak néhány lépésre kell szállítani). Hátránya viszont, hogy az épületen belüli — a borjak elhelyezésére szolgáló — hasznos tér mintegy 15—20 borjuférőhellyel kisebb, külön személy szükséges a borjak kiengedéséhez és visszahajtásához, az ön-, illetve a kölcsönös szopásgátlása nehezen vagy egyáltalán nem oldható meg, a borjaknak az itatótérhez való engedése közben baleseti veszély áll fenn.

Helyben végzett itatásnál az elcsurgó tej feltakarítása nehezebb, és emiatt tökéletlenebb, ami növeli a fertőzési veszélyt. A tejet a borjakhoz emberi erővel kézzel, gumikerekű kocsival vagy sínpályán kell szállítani. A tej az istálló levegőjével érintkezik, ezért könnyen fertőződhet. Növekszik viszont az istálló belső hasznos tere, a borjak ki-, beengedése elmarad. Egyedi itatóállás és megfelelő szopásgátló szerkezet beépítésével a borjak káros hajlamainak kifejlődése megakadályozható, baleseti veszély nincs.

Mint látható, ami az egyik rendszernek előnye, az a másiknak hátránya, és fordítva.

itató
végez
lógiai

fordít
munk
ha a
másh
követ

Az A

4 fő
mon
tevel
tejh
kész
itató
igény
kett

alatt
(18,7

tejte
való
gazd
Egy

A B

idő
mur
érté
mó
5 na
ked
hav
jak

tett

3 G

A MUNKA SZERVEZÉSE NÉGY GAZDASÁG BORJÚNEVELŐJÉBEN

Az előzőek figyelembevételével két központi itatóteres és két helyben itató borjúnevelőben készített munkaidő-tanulmány alapján összehasonlítást végeztem a munka termelékenységére vonatkozóan, különböző tejtechnológiai, takarmányozási és kitrágyázási (takarítási) megoldások esetében.

A négy borjúnevelés főbb jellemzőit az 1. táblázat tartalmazza.

Az *A*, *B*, *C* és *D* gazdaság borjúnevelőjében a főbb munkák végzésére fordított időértékek alapján kialakult — egymástól lényegesen eltérő — munkanapstruktúrát mutatja a 2. táblázat. A táblázat adatait vizsgálva, ha a főbb munkák végzésére fordított időértékeket munkanapon belül egymáshoz, illetve a többi borjúnevelő hasonló munkáihoz viszonyítjuk, a következőket tapasztaljuk.

Az *A* gazdaság borjúnevelőjében

Szembetűnik, hogy a 73,3 db borjú tejtításával kapcsolatos munkák a 4 fő dolgozó összes munkaidejének 49,84%-át teszik ki, ami igen soknak mondható. Ez elsősorban az aprólékos és sok munkát igénylő tejkonyhai tevékenységből — 535 perc — (napi háromszori pasztörözés, ugyanennyi tejhűtés, keverés, többszöri tejáttemelés, a pasztörözéssel kapcsolatos tüzelőkészítés, tüzelés, edények és csövezetek mosogatása stb.) adódik. A tejítási munkaidő 493,75 percéből közel 3 órát (171 percet, 34,63%) vett igénybe az itatás utáni takarítás, és 50 percet az itatás előkészítése. Mindkettő szükségtelenül sok.

A 273 percnyi tényleges itatási időből 117,75 perc (43,15%) az itatás alatti felügyelet, 104,23 perc (38,13%) a várakozás s mindössze 51 perc (18,72%) a tényleges munka.

A vizsgálatot végzők szerint az itt alkalmazott *pasztörözött teljes tejes tejtechnológiát* a tejkonyha túlgépesítettsége miatt rövidebb idő alatt megvalósítani nem lehet. Ez eléggé közismertté vált, ezért számos helyen az *A* gazdaságban leírt tejkonyhai berendezés csak részben került beépítésre*. Egy ilyen megoldásra példa a *B* gazdaság.

A *B* gazdaság borjúnevelőjében

Az *A* gazdasággal szinte azonos borjúlétszámmal a napi összes munka-idő lényegesen kevesebb, 1311 perc, az előzőnek csak 63,58%-a. Csökkent a munkanapon belül a tejítással kapcsolatos munkák aránya és abszolút értéke, ami egyrészt (kb. 45%-ban) a tejtechnológia egyszerűbb kivitelezési módjából, másrészt (55%-ban) a napi kétszeri itatásból adódik. A vizsgálat 5 napja alatt csak egy alkalommal volt napi háromszori itatás. A teljesség kedvéért megjegyzem, hogy ebben a borjúnevelőben 6 hónap átlagában a havi súlygyarapodás 20 kg körüli volt, s ezen belül a két hónapon aluli borjak átlagos havi súlygyarapodása csak 12—15 kg-ot ért el, ami — megítélés-

* Az *A* gazdaságra vonatkozó adatokat a Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet által 1965-ben készített vizsgálati anyagból vettem át.

1. táblázat

A VIZSGÁLT BORJÚNEVELŐK FŐBB JELLENZŐI

Megnevezés	A borjúnevelő	B borjúnevelő	C borjúnevelő	D borjúnevelő
Típus és férőhely	FM. I. 3—8, 126 férőhelyes, központi itatóteres		Házi kivitelezésű, 310 férőhelyes, helyben itató	Házi kivitelezésű, 100 férőhelyes, helyben itató
Borjak száma (db) ebből itatott (db)	128 73,3	133 71	328 228	82 54,5
Gondozók száma (fő)	4	3	6	1
Az épület helyiségei	Belső pihenőtérben 12 db csoportos borjúrekesz, közlekedőfolyosó, központi itatóállás (14 db borjúnak), tejkonyha, fűtőhelyiség, tüzelőanyag-tároló, elkülönített, ápolószoba, kamra, abrakoskamra, előtér, szilárd burkolatú kifutók		Belső pihenőtérben 20 db csoportos borjúrekesz, 10 db rekeszbe egyedi itatóállás és borjúrögzítő van beépítve. 20 m ² alapterületű tejkonyha, 12 m ² alapterületű ápolószoba, abrakoskamra, tüzelőtároló, 150 cm széles közlekedőfolyosó, szilárd burkolatú kifutók	Belső pihenőtérben 9 db csoportos borjúrekesz (3 rekeszben egyedi itatóállás és szópasztatú borjúrögzítő), 8 db egyedi borjúrekesz, közlekedőfolyosó, 10 m ² alapterületű tejkonyha, ápolószoba, rakománytároló, féltetes takarmánytároló, félig burkolt kifutók
Tejkonyha felszerelése	Komplett tejtechnológiai berendezés: 2 db 300 l-es tejhevítő üst, úszós tejmérő, alumínium tejbőrdőn (2 db), TESZ 800-as tejszivattyú (2 db), spirál tejhűtő (1 db), a tej áttemeléséhez szükséges csővezetékek, 200 l-es vízmelegítő boiler, két-részes mosogató, itató-edények, állványok stb.	Ugyanaz, mint az A nevelőben, de hiányzik a tej hűtéséhez, áttemeléséhez, keveréséhez szükséges gépi berendezés (tejhűtő szivattyúk, csővezetékek stb.). Ezt a munkát vagy nem végzik (mert nem szükséges), vagy kézi erővel csinálják	1 db tejmelegítő üst (500 l), 2 db tejtank (200 l), 1 db mosogató, 2 db 200 l-es hordó, 2 db 50 l-es üst, 1 db gumikerékű itatókosai, 14 db itatóeszevel, itató-edénytartó állvány, 3 db vödör, egyéb kisebb kézi eszközök	1 db kétrészes itatótank és tartozékai, 1 db kétrészes mosogató, 2 db 25 l-es és 1 db 15 l-es tejeskanna, 2 db vödör, keverőkanalak, szűrőszita stb. Az istállóban vákuum vezeték van beszerelve, a tej felszivatása és adagolása ennek segítségével történik. Az itató simpályán mozog

Technológiai	Pasztörözött teljes tej és	TBC-mentes teljes tej	Egy borjú felneveléséhez	Laktin + tejporból ké-
--------------	----------------------------	-----------------------	--------------------------	------------------------

és annak segítségével történik. Az itató simpályán mozog

északozik

és közeli csövön csúsznak

részes mosogató, itató edények, állványok stb.

Technológiai előírás	Pasztörözött teljes tej és tejporból készült főlözött tej korcsopornorma szerint. 60 napos korig napi háromszori itatás. (Tej-itatás 100 napos korban befejezve)	TBC-mentes teljes tej melegítve és tejporból készült soványtej korcsopornorma szerint. Napi kétszeri itatás. (Tej-itatás 110 napos korig)	Egy borjú felneveléséhez 200 l TBC-mentes teljes tej (+60 l főcsej) és 400 l soványtej (tejporból). 80 napos korig napi háromszori, 81—120 napig kétszeri, 120—140 napig egyszeri itatás	Laktin + tejporból készült soványtej A. G. itatási norma szerint. A tej itatását 110 napos korban fejezzik be
Egyéb takarmányok	Állami gazdaságok takarmányozási előírányzatai szerint			
Kitrágyázás	Hetenként 2—3 alkalommal a kifutóba dobált trágyát külön jármű szállítja el	Nagyobb borjaknál naponta, a kisebbeknél kétnaponként. A trágya kocsira rakása is a dolgozók feladata	Kisebb borjaknál 2 naponta, kétnaponként	Hetenként két alkalommal. A kifutóba dobált trágya elszállítása a trágyaszállító kocsis feladata
Almozás	1—2 naponként	Naponta	Kétnaponként	Kétnaponként

sem szerint — a napi kétszeri itatással magyarázható. Amíg a takarmányozással és a tejítatással kapcsolatos munkák, valamint a pihenési és várakozási idők az A gazdasághoz viszonyítva csökkentek, addig a nevelőben az istálló takarítására, kitrágyázására fordított munkák időértékei abszolút értékben (515 perc) és a munkanapon belüli hányadban (39,28%) nagyon megnövekedtek. A kitrágyázásra fordított 306 percen belül 118 percig végeztek a dolgozók a trágya kidobálását a belső pihenőtérből a karámba. Ez egymagában is soknak tűnik, de magyarázható azzal, hogy a trágyaelvezetés nem volt jó, így a naponkénti kitrágyázás vált szükségessé. A trágyakocsi odahúzása, továbbtologatása és a trágya felrakása 156 percig tartott, míg további 32 percet igényelt a trágyafelrakással kapcsolatosan a kifutók nyitása, csukása, a borjak ki-, behajtása stb. (Ez utóbbiak a 2. táblázatban nincsenek részletezve.) Megfelelő szervezéssel a kitrágyázás munkaidejét legalább annyi idővel lehet — és célszerű — csökkenteni, amennyi elegendő a 2 hónapon aluli borjak déli itatásához, így a súlygyarapodás is növekedik anélkül, hogy a dolgozók munkaideje hosszabbodna.

A C gazdaság borjúnevelőjében

A táblázatból feltűnik az 1058 percet kitevő itatási idő, amely — az itatott borjak nagy

A BORJÚNEVELŐK MUNKANAPSTRUKTÚRÁJA

2. táblázat

A főbb munkák megnevezése	Mennyiségi egység	Gazdaságok			
		A	B	C	D
Takarítási munkák (kitrágyázás, almozás, egyéb istállótakarítás)	perc	390,75	515,00	687,00	65,00
	%	18,95	39,28	21,70	10,12
Takarmányozási munkák	perc	326,75	181,00	562,00	58,00
	%	15,84	13,81	17,76	9,03
Tejítatási munkák	perc	493,75	232,00	1058,00	188,00
	%	23,94	17,70	33,42	29,28
Tejkonyhakezelési munkák	perc	535,00	278,00	341,00	152,00
	%	25,94	21,20	10,78	23,68
Állatápolás és egyéb munkák	perc	97,50	60,00	150,00	33,00
	%	4,73	4,58	4,74	5,14
Pihenés, várakozás	perc	218,75	45,00	367,00	146,00
	%	10,60	3,43	11,60	22,74
Összesen	perc	2062,50	1311,00	3165,00	642,00
	%	100,00	100,00	100,00	100,00
Dolgozók munkában töltött ideje	óra	8,60	7,30	8,30	10,70
Munkaidő kihasználása	%	89,40	96,60	88,40	77,30

létszámán kívül — abból adódik, hogy az itatásnál rendszeresen 5 fő vett részt, akik közül kettő főként a borjak hajtásával, itatás alatti felügyeletével, a szopásgátló kezelésével foglalkozott, a másik kettő a tej utánpótlását biztosította, a borjak szájának törlesztését végezte stb., egy személy pedig a tejet adagolta. Az itatás idejének 55—60%-a felügyelet, illetve várakozás. Az itatásnál négy gondozó közreműködése bőven elegendő.

Viszonylag kevésnek tűnik a tejkonyha kezelésére fordított idő, ami részben az egyszerűbb tejtechnológiából, a mosógép célszerű üzemeltetéséből adódik. Hozzájárul az utóbbihoz az is, hogy az éjjeliőr, illetve a nappali ügyeletes a tejkonyhába előre begyűjt, így a tejkonyha kezelője kevesebb időkieséssel tudja munkáját végezni (a begyűjtásokat napi 30 perccel figyelembe vettem). Mindezekon túlmenően, a tejkonyha kezelésére fordított idő a borjak számának növekedésével nem nő arányosan.

Az összes munkaidőn belül itt viszonylag nagy (11,6%) a pihenésre (várakozásra) fordított idő aránya, amely a vizsgálat négy napján a következők szerint alakult:

Szervezési veszteségidő (várakozás főcstejre, takarmányra stb.)	78 perc	21,2%
Technikai veszteségidő (villanyszerelés)	30 perc	8,3%
Pihenés, cigarettaszünet, beszélgetés	259 perc	70,5%

A hat gondozó közül 1 fő a munkaidejének nagyobb részét a profilaktóriumban levő 16 db borjú gondozásával töltötte, ahol a munkák aprólékosabb volta miatt viszonylag több az itatási idő, a várakozás, illetve az egyéb munkák időszükséglete. A táblázat ezeket a munkákat is tartalmazza, csakúgy mint a borjúlétszámot.

A D gazdaság borjúnevelőjében

Az e gazdaságra vonatkozó adatok vizsgálata közben három dolog nagyon szembetűnő;

1. Az előző három gazdasághoz mérten viszonylag kevés az istálló takarítására (65 perc) és a takarmányozásra (58 perc) fordított idő.

2. Ehhez képest sok az itatással kapcsolatos idő.

3. Nagy a napi összes munkaidő-szükséglet (642 perc), amelynek kihasználása rossz (22,74% pihenés, várakozás).

A két utóbbi szorosan összefügg egymással, mivel az itatótankban végzett vízmelegítés lassú (a napi háromszori vízmelegítési idő 321 perc, amely idő alatt a dolgozó munkaideje nincs kihasználva, kényszerpihenőre szorul). Egy villanybojler felszerelésével a kényszerpihenő megszüntethető, s ez által a tejkonyha kezelésére fordított idő is rövidül. Ezzel a — jelenlegi napi 10,7 órát igénylő — munkahelyen való tartózkodás 8,5 órára csökkenthető úgy, hogy az összes munkaidőn belül 5% a pihenési idő.

A munkatermelékenység alakulása a négy borjúnevelőben

A részletes munkanapfelvételi adatokból számított munkatermelékenységi mutatók láthatók a 3. táblázatban.

A táblázat jól érzékelteti, hogy a munkatermelékenységi mutatók a D gazdaságban alakultak a legkedvezőbbben, s a legkedvezőtlenebbek az A gazdaságban.

Érdekes megfigyelni, hogy a C gazdaságban, ahol a borjak létszáma nagy, a 140 napig terjedő itatási idő ellenére a legkisebb (6,14 perc) az egy

3. táblázat

MUNKATERMELÉKENYSÉGI MUTATÓK

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Gazdaságok			
			A	B	C	D
1.	Munkát végző dolgozók száma	fő	4	3	6	1
2.	Istállóban levő borjak száma	db	128	133	328	82
3.	Itatott borjak száma	db	73,3	71	228	54,4
4.	Itatással kapcsolatos munkák nélkül					
	a) napi összes munkaidő	perc	1034	801	1766	302
	b) napi tényleges munkaidő	perc	815	756	1399	156
5.	Itatással kapcsolatos munkaidő	perc	1029	510	1399	340
6.	Egy borjúra eső napi					
	a) munkaidő (4a:2)	perc	8,08	6,02	5,38	3,68
	b) tényleges munkaidő (4b:2)	perc	6,37	5,68	4,27	1,91
7.	Egy itatott borjúra eső napi					
	a) itatással kapcsolatos munkaidő (5:3)	perc	14,04	7,18	6,14	6,25
	b) összes munkaidő (6a+7a)	perc	22,12	13,20	11,52	9,93
	c) tényleges + itatással kapcsolatos munkaidő (6b+7a)	perc	20,41	12,86	10,41	8,16
8.	A borjúnevelőben levő egy borjúra eső-napi					
	a) összes munkaidő (4a+5:2)	perc	16,11	9,86	9,65	7,83
	b) tényleges munkaidő (4b+5:2)	perc	14,40	9,52	8,53	6,04

itatott borjúra jutó napi itatással kapcsolatos munkaidő (7a sor). Ez a körülmény a több borjú egy helyen való elhelyezésének a munkaszervezésére gyakorolt kedvező hatásából adódik.

A D gazdaság mutatói alapján jó munkaszervezéssel — különösen a tejkonyhai munkák egyszerűsítésével — 10 órás műszakban egy dolgozó 100 borjú kezelésére képes.

A vizsgált borjúnevelőkben a rendszeres havi súlygyarapodások figyelembevételével, az 1 kg borjúhús előállítására fordított élőmunka-szükséglet a 4. táblázat szerint alakult.

Ha a kifizetett munkabért átlag 8 Ft-os órabérrel vesszük alapul (bár ez gazdaságonként — a különböző bérezési formák miatt — egymástól el-

4. táblázat

EGY KG BORJÚHÚS ÉLŐMUNKA-SZÜKSÉGLETE

Megnevezés	Mennyiségi egység	Gazdaságok			
		A	B	C	D
Átlagos havi súlygyarapodás	kg	22,30	20,10	24,50	23,40
Egy borjú gondozására fordított napi összes munkaidő	perc	16,11	9,86	9,65	7,83
Egy kg súlygyarapodás élőmunka-szüksége	perc	21,67	14,72	11,82	10,00

térő), úgy 1 kg borjúhús előállítását az alábbi közvetlen bérköltség terheli:

A gazdaság 2,89 Ft
 B gazdaság 1,96 Ft
 C gazdaság 1,58 Ft
 D gazdaság 1,33 Ft

A fentiek szerint az 1 db 6 napos borjú felnevelésének közvetlen bérköltsége:

A gazdaságban 463,— Ft
 D gazdaságban 213,— Ft
 Különbség 250,— Ft

Érdeemes tehát a borjúnevelésnél is a jobb munkaszervezés kialakítása érdekében fáradozni, szükség szerint kisebb anyagi befektetéseket eszközölni, mert azok gyorsan megtérülnek.

„Az új gazdasági mechanizmus gyakorlata
a mezőgazdaságban” c. sorozatból:

Villányi Miklós

PÉNZ- ÉS HITELGAZDÁLKODÁS
A MEZŐGAZDASÁGBAN

A könyv teljes áttekintést ad a gazdaságirányítás új rendszerében a mezőgazdaságot érintő pénzügyi intézkedésekről, ismertetve egyúttal az egyes elhatározások indokait, elvi alapjait is. Bemutatja a mezőgazdasági vállalatok — állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, erdőgazdaságok, gépjavitó vállalatok — eddigi pénzügyi rendszeréhez képest bekövetkezett módosulásokat. Behatóan foglalkozik az állóeszköz-gazdálkodás és a forgóeszköz-gazdálkodás sajátos mezőgazdasági, termelőszövetkezeti, pénzügyi kérdéseivel. A jövedelemelvonás rendszere, a mezőgazdasági adók különböző formái és az adójellegű fizetési kötelezettségek vonatkozásában is széles körű tájékoztatást nyújt. A pénzforgalom lebonyolításának rendjét és a mezőgazdasági biztosítás új feltételeit, díjait tartalmazó fejezetek a gyakorlati szakemberek számára tartalmaznak sok hasznos ismeretet, csakúgy, mint a termelőszövetkezetek és a többi mezőgazdasági vállalat részére nyújtott sokrétű állami támogatás mértékének, az igénybevétel feltételeinek, a folyósítás rendjének szabályait ismertető rész. Ez utóbbi nem csupán a gazdaságok vezetői, de a támogatásokat lebonyolító tanácsi és banki apparátus számára is fontos tudnivalókat tartalmaz.

Terjedelem: 198 oldal

Ára füzve: 19,— Ft.

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó